

[Per Federspiel.]

lægning, der kunne gribe ind i britisk økonomi, er heller ikke nogen væsentlig anstødssten. Det hensyn til EFTA-partnerne, som var den tredje af betingelserne, har heller ikke den samme betydning efter mødet i Bergen, hvor man jo var enig om, at de enkelte EFTA-lande måtte føre deres egen markedspolitik, men i gensidig rådslagning og med de hensyn, som man jo nu engang viser folk, som man på anden måde står nær. Men det er i hvert fald klart, at den såkaldte musketeraftale fra London, som betød, at EFTA-landene forpligtede sig til at stå én for alle og alle for én i de markedspolitiske forhandlinger, ikke længere har nogen realitet.

Tilbage er så alene forholdet til Commonwealth og spørgsmålet om det britiske landbrugs tilpasning til de seks landes landbrugsordninger. Allerede i 1962 var der inden for den europæiske kommission enighed om, at disse spørgsmål ikke var uløselige. I mellemtiden er Commonwealth-problemerne jo blevet reduceret og har vel nu alene betydning for landbrugseksporten fra New Zealand. Tilbage er så det, som udenrigsministeren nævner ud over de fem betingelser og nævner på den diplomatiske måde, at der jo er visse problemer på det internationale monetære område, hvilket er udlagt på almindeligt dansk: den britiske betalingsbalance. Men jeg konstaterer, at ministeren er underrettet om, at den britiske regering heller ikke betragter dette problem, ligesom de andre to problemer, som uløseligt.

Men når det så yderligere fortsat er en kendsgerning, at de andre fem medlemsstater i de seks lægger uformindsket vægt på britisk medlemskab af EEC, kan der jo ikke være nogen tvivl om, at situationen kræver en virkelig og grundig forhåndsorientering om mulighederne for en genoptagelse af forhandlingerne om en udvidelse af EEC i hvert fald foreløbig med de lande, der i 1961 søgte optagelse, og vel også om associeringsordninger for de øvrige europæiske lande, og her er jo allerede Østrig langt inde i realitetsforhandlinger, der vel må siges at have passeret underhåndsforhandlingernes stadium.

Udenrigsministeren fremhæver meget realistisk, at selv om fremskridtene inden for

EEC, der vel er den egentlige baggrund for, at man fra fransk side har ytret en vis begyndende velvilje over for den tanke at holde spørgsmålet om britisk medlemskab åbent, samler sig på det økonomiske område, vil Frankrigs standpunkt til britisk medlemskab i sidste instans blive afgjort ud fra politiske bevæggrunde, og det bringer spørgsmålet om Danmarks markedspolitiske stilling direkte ind i billedet.

Disse betragtninger kan jo ikke gælde for Danmarks vedkommende; ikke alene af den atomstrategiske grund, men også af andre grunde er vore forudsætninger — og bliver det mere og mere — væsensforskellige fra Englands i forholdet til EEC, og tiden er derfor nu inde til, at regeringen må tage spørgsmålet om, hvorvidt man fortsat skal føre en politik, der bygger på en snæver tilkobling til Storbritannien, op til virkelig alvorlig overvejelse.

I så henseende konstaterer jeg et meget lille fremskridt i udenrigsministerens udtalelser i formiddags, idet han sagde, at målet for Danmark må være at opnå medlemskab af fællesmarkedet senest samtidig med Storbritannien, hvilket forudsætter, at vi optager forhandlinger om medlemskab senest samtidig med Storbritannien. Der er med andre ord ikke krav om den nøjagtige parallelitet. I en udtalelse til dagbladet Kölnischer Rundschau, som er citeret i Berlingske Tidende søndag den 22. maj, går statsministeren endda videre, idet han skal have udtalt, at Danmark bør indlede forhandlinger om optagelse i fællesmarkedet noget tidligere end Storbritannien.

Jeg vil gerne benytte denne lejlighed, da jeg ser statsministeren her, til at lykønske ham med den Karlspris, som han med så megen hæder fik tildelt i Aachen. Fra vor side betragter vi denne europæiske udmærkelse som overordentlig fortjent. Vi har altid set på statsministeren således, at han i sine synspunkter og målsætninger på den europæiske politiks område var mere fremskreden end de fleste her i landet, hvor meget så end omstændighederne har gjort det nødvendigt for ham at gå forsigtigere til værks, end vi andre har ment det var nødvendigt.

Men jeg vil altså gerne her stille det spørgsmål, om disse udtalelser skal forstås blot som udtryk for en vis bevægelighed,